

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne
Kod przedmiotu*	Poł/I/D-PIPP
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Instytut Nauk o Zdrowiu
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk Medycznych
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, sem. V
Rodzaj przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr n. med. Janusz Witalis
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. med. Janusz Witalis mgr Małgorzata Krupa, mgr Grażyna Monastyrska – Pater

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
V	25	5	--	--	--	40	40	20 Sam	5

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**Wykład:** egzamin pisemny,**Samokształcenie*:** zaliczenie z oceną (efekt uczenia się: **D.W44, D.U39**),**ZAJĘCIA PRAKTYCZNE (ZP):** zaliczenie z oceną,**PRAKTYKA ZAWODOWA (PZ):** zaliczenie z oceną.**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Student posiada wiedzę z zakresu:

- Podstaw opieki położniczej
- Podstaw neonatologii

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: <ul style="list-style-type: none">– ogólnych zasad sprawowania opieki nad dzieckiem i niemowlęciem zdrowym,– ogólnych zasad pielęgnowania dziecka i niemowlęcia w stanie choroby
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: <ul style="list-style-type: none">– planowania, realizowania i oceny działań pielęgniarskich w opiece nad niemowlęciem w stanie zdrowia i choroby.– sprawowania opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem zdrowym i chorym w warunkach środowiska zamieszkania, nauczania i szpitalnych.– samodzielnego planowania i realizowania opieki pielęgniarskiej w najczęściej występujących stanach chorobowych u niemowlęcia,– podejmowania działań wychowawczych, profilaktycznych i promujących zdrowia w stosunku do niemowlęcia i jego rodziców.
C3	Kształtowanie postawy do: <ul style="list-style-type: none">– aktywnego pogłębiania wiedzy z zakresu zdrowia niemowlęcia. pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności z zakresu opieki nad niemowlęciem

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	zna działania profilaktyczne podejmowane wobec osób w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt	D.W42
EK_02	opisuje metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób wieku rozwojowego	D.W43
EK_03	omawia zasady racjonalnego żywienia dziecka, ostre i przewlekłe zaburzenia w odżywianiu oraz stany niedoborowe;	D.W44
EK_04	opisuje metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka;	D.W45
EK_05	omawia zasady opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem w najczęściej występujących chorobach układu oddechowego, moczowego, nerwowego, pokarmowego, chorobach alergicznych, zakaźnych, metabolicznych i stanach niedoborowych;	D.W46
EK_06	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i sposoby pielęgnowania rany oparzeniowej;	D.W47
EK_07	potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych	D.U39
EK_08	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece oraz okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K1.
EK_09	systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	K2.
EK_10	przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie;	K3.
EK_11	wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych;	K4.
EK_12	przestrzega praw pacjenta	K5.
EK_13	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	K6.
EK_14	zachowuje tajemnicę zawodową;	K7.

3.3 Treści programowe

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne wykładów		
Lp.	Treści merytoryczne (III rok: V semestr)	Liczba godzin
PEDIATRIA (10 godz.)		
1.	Ostre i przewlekłe choroby układu oddechowego, niewydolność oddechowa.	2
2.	Wady wrodzone serca i choroby układu krążenia, niewydolność krążenia.	2
3.	Choroby układu pokarmowego, zaburzenia odżywiania.	2
4.	Choroby układu moczowego, niewydolność nerek.	2
5.	Najczęstsze choroby układu dokrewnego, choroby alergiczne	2
PIELĘGNIARSTWO PEDIATRYCZNE (15 godz.)		
1.	Udział położnej w wybranych działaniach profilaktycznych - badania przesiewowe, szczepienia	3
2.	Specyfika opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem	3
3.	Problemy dziecka hospitalizowanego.	2
4.	Opieka terminalna nad dzieckiem	2
5.	Metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka;	2
6.	Zadania pielęgniarki/położnej w diagnozowaniu, leczeniu i pielęgnowaniu dzieci z wybranymi schorzeniami zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami.	3
Razem		25

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne ćwiczeń		
Lp.	Treści merytoryczne (III rok: V semestr)	Liczba godzin
PEDIATRIA (5 godz.)		
1	Choroby układu krwiotwórczego-czerwonokwinkowego, choroby układu krwinek białych, choroby płytek krwi; choroby naczyń krwionośnych.	2
2	Postępowanie z dziećmi w stanach ostrych –resuscytacja noworodka i dziecka starszego.	2
3	Dziecko maltretowane, dziecko z problemami socjalnymi, psychologicznymi.	1
Razem		5

Treści merytoryczne zajęć praktycznych		
Lp.	Treści merytoryczne zajęć praktycznych (III rok: V semestr)	Liczba Godzin
Oddział dziecięcy		
1.	Prawne, organizacyjne i merytoryczne uwarunkowania opieki pediatrycznej. Zasady opieki nad matką i dzieckiem w Polsce	2
2.	Modele opieki nad dzieckiem i matką – założenia teoretyczne a praktyka. Organizacja opieki nad dzieckiem zdrowym i chorym	2
3.	Udział położnej w ocenie stanu zdrowia niemowlęcia	1
4.	Opieka zdrowotna nad dzieckiem zdrowym	1
5.	Czynniki wpływające na rozwój dziecka	1
6.	Rozwój psychomotoryczny niemowlęcia	2
7.	Kalendarz szczepień u dzieci w pierwszym roku życia.	1
8.	Ocena i dokumentowanie rozwoju fizycznego i psychomotorycznego	1
9.	Oddział dziecięcy – organizacja oddziału. Zespół wielozawodowy. Specyfika opieki nad chorym dzieckiem i matką w oddziale szpitalnym	2

10.	Zakażenia szpitalne. Zasady, standardy i procedury zwalczania zakażeń w oddziałach niemowlęcych.	2
11.	Metody gromadzenia danych o dziecku: wywiad, obserwacja, analiza dokumentacji, pomiar	2
12.	Pielęgnowanie dziecka w szpitalu – ogólne zasady postępowania.	2
13.	Choroba w życiu dziecka i jego rodziny. Wpływ choroby przewlekłej na rozwój dziecka	2
14.	Pielęgnowanie dziecka z zapaleniem oskrzeli	1
15.	Pielęgnowanie dziecka z zapaleniem płuc.	1
16.	Rola i zadania położnej w opiece nad dzieckiem z mózgowym porażeniem dziecięcym.	1
17.	Pielęgnowanie dziecka nieprzytomnego	1
18.	Rola i zadania położnej w profilaktyce krzywicy u dziecka	2
19.	Pielęgnowanie dziecka z zapaleniem ucha środkowego.	2
20.	Pielęgnowanie dziecka z ostrą biegunką	2
21.	Opieka nad dzieckiem z wrodzoną wadą serca.	1
22.	Pielęgnowanie dziecka z alergią	2
23.	Ocena rozwoju niemowląt z chorobami przewlekłymi	2
24.	Pielęgnowanie niemowlęcia z zapaleniem krtani.	1
25.	Rola położnej w tlenoterapii u dzieci.	2
Razem		40
Treści merytoryczne praktyk zawodowych (III rok, sem.V)		
Oddział dziecięcy		
1.	Charakterystyka rozwoju fizycznego dziecka w poszczególnych okresach rozwojowych. Metody oceny rozwoju dziecka.	3
2.	Rola pielęgniarki w rozpoznawaniu stanu maltretowania u dziecka.	3
3.	Zasady przygotowanie do zabiegu i opieka nad dzieckiem po zabiegu wrodzonej wady serca.	3
4.	Opieka nad dzieckiem ze stymulatorem serca	3
5.	Opieka nad dzieckiem z zaburzeniami oddychania	3
6.	Opieka nad dzieckiem z padaczką. Postępowanie w czasie napadu padaczkowego.	4
7.	Opieka pielęgniarska nad dzieckiem poddawany dializie.	3
8.	Pielęgnowanie dziecka z zespołem nerczycowym	3
9.	Pielęgnowanie dziecka z zapaleniem opon mózgowo- rdzeniowych	4
Razem		30
Oddział chirurgii lub ortopedii dziecięcej		
1.	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych.	1
2.	Opieka nad dzieckiem z urazem czaszkowo-mózgowym.	1
3.	Urazy wypadkowe i niewypadkowe u dzieci- pielęgnowanie dziecka.	1
4.	Rola pielęgniarki w przygotowaniu i opiece kooperacyjnej nad dzieckiem leczonym chirurgicznie.	2
5.	Zasady opieki nad dzieckiem w stanie zatrucia organizmu	1
6.	Opieka nad dzieckiem z oparzeniem	1
7.	Opieka nad dzieckiem z założonym opatrunkiem gipsowym	1
8.	Pielęgnowanie dziecka z chorobami reumatycznymi	1
9.	Rehabilitacja dzieci i młodzieży	1
Razem		10

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład (W): wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące **WYKORZYSTANIE PROGRAMU OFFICE 365 (APLIKACJA TEAMS)**

Samokształcenie: praca indywidualna studenta

Zajęcia praktyczne ZP: praca zespołowa, pokaz, instruktaż, studium przypadku

Praktyki zawodowe PZ: praca zespołowa, pokaz, instruktaż, studium przypadku

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
D.W42	W: test jednokrotnego wyboru, test wielokrotnej odpowiedzi, test uzupełniania odpowiedzi, ZP/PZ obserwacja pracy studenta podczas zajęć	W
D.W43		W
D.W44		W,S
D.W45		W
D.W46		W
D.W47		W
D.U39		ZP/PZ: obserwacja pracy studenta podczas zajęć
K1.	ZP/PZ: obserwacja pracy studenta podczas zajęć	ZP, PZ
K2.		ZP, PZ
K3.		ZP, PZ
K4.		ZP, PZ
K5.		ZP, PZ
K6.		ZP, PZ
K7.		ZP, PZ

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykłady

Pozytywne oceny z zaliczenia końcowego

- test jednokrotnego wyboru, test wielokrotnej odpowiedzi, test uzupełniania odpowiedzi - tj. uzyskanie co najmniej 60% punktów.

- Zaliczenie teoretyczne pisemne, składające się z pytań testowych i otwartych
- czas trwania zaliczenia: 1 godz.
- Za odpowiedź prawidłową student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów
- Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ocena wiedzy:

5,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 91- 100%

4,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 81- 90%

4,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 71- 80%

3,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61- 70%

3,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%

Ocena umiejętności odbywa się w oparciu o kryteria:

- zasady
- sprawność/ skuteczność
- samodzielność
- postawa

Kryteria oceny	Punkt	Normy wykonania
----------------	-------	-----------------

		Wiedza	Zasady	Sprawność	Samodzielność	Postawa
Sposób wykonywania czynności	0	nie posiada wiedzy	nie przestrzega zasad	czynności wykonuje chaotycznie	brak samodzielności lub mimo wielokrotnego ukierunkowania nie potrafi samodzielnie pracować	nie potrafi krytycznie oceniać i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową, nie utrzymuje kontaktu werbalnego z pacjentem/grupą
	1	posiada wiedzę w zakresie minimalnym	nie przestrzega prawidłowej kolejności zasad,	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	stale wymaga ukierunkowania w działaniu	mimo częstego ukierunkowania nie potrafi oceniać i analizować swojego postępowania, nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem/grupą
	2	posiada wiedzę na poziomie podstawowym	przestrzega zasady po ukierunkowaniu	czynności wykonuje poprawnie	sporadycznie wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	ma pewne trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, wymaga naprowadzania, ukierunkowania w wyborze treści
	3	posiada wiedzę na poziomie uniwersyteckim	przestrzega zasady właściwej techniki i kolejność wykonywania czynności	czynności wykonuje pewnie, zdecydowanie, logicznie	ćwiczenie wykonuje całkowicie samodzielnie, pewnie	potrafi krytycznie oceniać i analizować swoje postępowanie, współpracuje z grupą, identyfikuje się z rolą zawodową, poprawnie, samodzielnie i skutecznie dobierać treści

Samokształcenie:

1. Pozytywna ocena z realizacji wyznaczonego zadania – 60% uzyskanych punktów
2. Kryteria oceny stanowią:
 1. ilość slajdów – 20 (+/- 5)
 2. zgodność przedstawionej tematyki w prezentacji z realizowanym efektem kształcenia (D.W44, D.U39)
 3. zgromadzenie i przedstawienie aktualnego piśmiennictwa w oparciu o najnowszą wiedzę w zakresie ww. tematu
 4. wiedza odtwórcza studenta w zakresie prezentowanej tematyki oraz uzasadnienie wypowiedzi zgodnie z medycyną opartą na dowodach naukowych
 5. podstawowe zasady tworzenia prezentacji multimedialnych – przedstawienie tytułu, celu, istoty prezentacji, dostosowanie prezentacji do odbiorców, rozkład procentowy ilości tekstu zawartego w slajdzie, odpowiednia czcionka, czytelność elementów graficznych, kolorystyka, celowość zastosowanych animacji, autorstwo prezentacji
3. Ocena samokształcenia: zakres ocen 2.0 – 5.0

poniżej 60% (2.0) – realizacja zleconego zadania nie uwzględnia poprawności żadnego z w/w przyjętych kryteriów oceniania

60% (3.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia jedynie zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami uczenia się, ilość literatury 5

61-70% (3.5) – realizacja zleconego zadania uwzględnia zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami uczenia się, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania po ukierunkowaniu przez prowadzącego w zakresie tematyki zgodnie z przedstawianą prezentacją

71-80% (4.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami uczenia się, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji

81 - 90% (4.5) - realizacja zleconego zadania uwzględnia prawidłową liczbę slajdów, zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami uczenia się, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji, jego wiedza wykracza poza materiał przygotowany w prezentacji

91-100% (5.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia prawidłowość wszystkich w/w kryteriów oceniania, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji oraz uzasadnia swoją wypowiedź zgodnie z wykorzystaną literaturą

Zajęcia praktyczne

Warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

1. Ocena pełnego uczestnictwa i aktywności studenta na zajęciach praktycznych
2. Obserwacja pracy studenta
3. Bieżąca informacja zwrotna
4. Obserwacja pracy na zajęciach praktycznych
5. Ocena przygotowania do zajęć
6. Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć praktycznych- bieżący opis przypadków klinicznych
7. Ocena realizacji opieki nad pacjentem
8. Współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału
9. Ocena terminowości wykonywania zadań oraz dostosowania się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania
10. Prowadzenie indywidualnej dokumentacji – proces pielęgnowania pacjenta
11. Zaliczenie umiejętności wg Dzienniczka Kształcenia Praktycznego obowiązującego na Kierunku Położnictwo
12. Przestrzeganie regulaminu praktyki zawodowej.

Kryteria powyższe stanowią punkt odniesienia, względem których opracowywane są normy opanowania czynności: organizacja pracy, jakość wykonywanych zabiegów, profesjonalna/etyczna praktyka, estetyka, komunikowanie, rozwój osobowy.

Praktyki zawodowe:

Warunki zaliczenia: obowiązkowa obecność na wszystkich zajęciach (dopuszczalne 10 % nieobecności z następujących powodów: zawarcie związku małżeńskiego, pogrzeb w najbliższej rodzinie, honorowe krwiodawstwo) kultura osobista, staranne umundurowanie punktualność zaliczenie umiejętności wg Dzienniczka Kształcenia Praktycznego obowiązującego na Kierunku Położnictwo prowadzenie indywidualnej dokumentacji – proces pielęgnowania pacjenta zaliczenie tematów seminariów przestrzeganie regulaminu praktyki zawodowej.

W przypadku nieobecności usprawiedliwionej praktyka zawodowa musi być zrealizowana w innym terminie ustalonym z koordynatorem przedmiotu lub zajęć praktycznych.

Egzamin końcowy odbywa się w obecności osoby prowadzącej przedmiot.

Egzamin składa się z pytań obejmujących całość materiału.

Kryteria oceniania jak w przypadku zaliczeń cząstkowych.

Egzamin poprawkowy ma formę ustną.

Student losuje 3 pytania, a za każde pytanie maksymalnie może uzyskać 5 punktów.

Student uzyskuje ocenę pozytywną w przypadku uzyskania minimum 9 punktów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
I. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - ZAJĘCIA TEORETYCZNE		
1. Zajęcia kontaktowe z nauczycielem		
• udział w wykładach/ udział w e-wykładach	25/0	1
• udział w ćwiczeniach/udział w e-ćwiczeniach	5/0	
• udział w ćwiczeniach - Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	-	
• Inne, jakie?	-	-
II. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE		
1. Zajęcia praktyczne		
• godziny kontaktowe z nauczycielem	40	2
• godziny kontaktowe z nauczycielem – Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej	-	
2. Ćwiczenia kliniczne	-	
3. Inne, jakie?.....		
III. GODZINY KONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW - PRAKTYKI ZAWODOWE		
• Praktyka zawodowa	40	2
IV. GODZINY NIEKONTAKTOWE WYNIKAJĄCE Z HARMONOGRAMU STUDIÓW*		
• Samokształcenie	20	
V. GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, EGZAMINU, NAPISANIE REFERATU ITP.)		
Przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.	10	
Samokształcenie	-	
SUMA GODZIN	140	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS		5

*dotyczy tylko tych kierunków standaryzowanych, dla których standard przewiduje samokształcenie jako formę zajęć

Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	40 GODZ.
zasady i formy odbywania praktyk	jw.

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Kaczmarek M., Piskorz-Ogórek K.; [aut.: Badowska W. et al.] Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne : wybrane zagadnienia : praca zbiorowa. Wydawnictwo Help-Med, Kraków 2014.
2. Milanowski A.: Diagnostyka różnicowa najczęstszych objawów w praktyce pediatrycznej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
3. Pietrzyk J.J. (red): Abc zabiegów w pediatrii. Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2010.
4. Tkaczyk M., Stany nagłe Pediatria, Medical tribune Polska, Warszawa 2015
5. PIETRZYK J, KWINTA P., PEDIATRIA, WYDAWNICTWO UJ 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Barczykowskiej E. (red.): Pielęgniarstwo w pediatrii: wybrane zagadnienia z zakresu pielęgniarstw specjalistycznych. "Borgis", Warszawa 2006.
2. Von Ribbeck J.: Natychmiastowa pomoc w nagłych wypadkach dzieci: medycyna ratunkowa dla rodziców i opiekunów. Poznań: Media Rodzina, Poznań 2010.
3. Woynarowska B.(red.): Profilaktyka w pediatrii. Wyd. 2. Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.
4. WILLIAM W. HAY [ET AL. ; AUT.: FRANK J. ACCURSO ET AL.]. - WYD. POL. / RED. NAUK. TERESA JACKOWSKA ; TŁ.: [Z ANG.] MARTA ADAMCZYK KORBEL [ET AL.]. PEDIATRIA: DIAGNOSTYKA I LECZENIE. T. 1 / LUBLIN : WYDAWNICTWO CZELEJ, 2011

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej